

Rosjanie oskrzydłają Hulajpole. 1371. dzień wojny

Krzysztof Nieczypor, Piotr Żochowski, Jacek Tarociński

Sytuacja na froncie

Rosjanie kontynuują natarcie w obwodzie zaporoskim, dążąc do zamknięcia Hulajpola w okrążeniu operacyjnym. Udało im się przejąć kontrolę nad miejscowością Zatyszsia, ok. 2,5 km od północnych przedmieść miasta. W ostatnich dniach obronę utrudnia odcięcie przez wojska agresora jednego z kluczowych szlaków logistycznych prowadzących do Hulajpola od położonego na północ Pokrowskiego. W tym celu najeźdźcy zbliżyli się do leżących na tej trasie Radisnego i Danyliwki, a według niektórych doniesień już je okupują. Starają się w ten sposób zsynchronizować ofensywę w kierunku Hulajpola z natarciem na Pokrowskie w obwodzie dniepropetrowskim.

Na południe od Zaporozża siły rosyjskie nacierają na Prymorśke. Przemieszczając się małymi grupami, próbują wykorzystać sprzyjające warunki terenowe wzdłuż wyschłego Zbiornika Kachowskiego oraz obszary zabudowy lotniskowej na wschód od niego. Starają się ominąć Stepnohirsk od zachodu i przebić do położonej na północ Hryhoriwki.

Sytuacja w Pokrowsku niezmiennie pozostaje trudna. Obrońcy utrzymują przyczółki w północnej części miasta, próbując blokować przekroczenie przez wroga wojska biegnącej tam linii kolejowej i uniemożliwić całkowite zamknięcie Myrnohradu w okrążeniu. Ukraińcy mieli wycofać się z południowej części miasta, zaś walki mają toczyć się o miejscowości Switłe i Riwnie pomiędzy Pokrowskiem a Myrnohradem. Ofensywę najeźdźców ograniczają wciąż trwające walki o Krasnyj Łyman na północ od aglomeracji. Agresor uzyskał jednak postępy na północny zachód od Pokrowska, w okolicach wsi Hryszyne.

Wbrew oświadczeniom Moskwy Rosjanom nadal nie udało się przejąć całkowitej kontroli nad Kupiańskiem. W rzeczywistości walki wciąż toczą się w południowo-wschodnich obszarach tej miejscowości oraz w rejonie Kuryliwki na wschód od Kupiańska-Wuzłowego, gdzie najeźdźcy starają się zdobyć przyczółki w celu otoczenia Kupiańska od południa.

Rosyjskie ataki powietrzne

Agresor kontynuuje ataki powietrzne na ukraińskie obiekty infrastruktury energetycznej i obiekty cywilne, w tym budynki mieszkalne. W nocy z 18 na 19 listopada doszło do

zmasowanego uderzenia raketowego i dronowego na zachodnie obwody kraju, w tym na Tarnopol, gdzie rakiety manewrujące Ch-101 uszkodziły dwa bloki mieszkalne i obiekty sieci ciepłowniczej. Zginęły 34 osoby (w tym sześcioro dzieci), a ponad 90 zostało rannych. W związku z tym wydarzeniem od 19 do 21 listopada w mieście ogłoszono Dni Żałoby.

Tej samej nocy najeźdźcy przeprowadzili ataki powietrzne na obiekty infrastruktury energetycznej w obwodach charkowskim, czernihowskim, dniepropetrowskim, lwowskim, iwanofrankińskim, czerkaskim i donieckim. Zniszczenia odnotowano też we Lwowie – trafiono tam w centrum logistyczne na obrzeżach miasta. W Charkowie celami stały się budynki mieszkalne i jedna z placówek medycznych. Miasto to Rosjanie uczynili ponownie celem 21 i 23 listopada. Na skutek użycia dronów kamikadze i bomb lotniczych zniszczeniu uległo kilka budynków mieszkalnych. W wyniku ataku zginęły cztery osoby, a co najmniej 13 zostało rannych.

20 listopada agresor zaatakował Dniepr, gdzie trafił m.in. w magazyn z żywnością należący do Światowego Programu Żywnościowego ONZ. Tego samego dnia za pomocą artylerii, rakiet i dronów uderzyli w infrastrukturę krytyczną, placówkę medyczną i wielopiętrowe budynki mieszkalne w Chersoniu – co najmniej jedna osoba zginęła, a osiem zostało rannych. Miasto było następnie celem ataku przez kolejne dwa dni. **20 i 22 listopada najeźdźcy ostrzelali Zaporże, powodując śmierć pięciu osób, a kilkoro raniąc.**

W nocy z 21 na 22 rosyjski dron został użyty do ataku na przejście graniczne w Orliwce na granicy ukraińsko-rumuńskiej. Uszkodzono infrastrukturę przeprawy promowej nad Dunajem, co skutkowało tymczasowym zawieszeniem ruchu transportowego. Obwód odeski i infrastruktura portowa regionu były celem uderzenia powietrznego przez kolejne trzy dni – 24 listopada doszło do pożaru jednego ze statków cywilnych w pobliżu odeskiego portu. Zaatakowano także obiekty energetyczne i przemysłowe.

24 listopada rosyjskie drony uderzyły w Czernihów – całkowicie zniszczono jeden z budynków mieszkalnych – jak również w **infrastrukturę energetyczną obwodów donieckiego, charkowskiego, czernihowskiego i dniepropetrowskiego.** W rezultacie ataku na ten ostatni zupełnie bez prądu jest ponad 60 tys. abonentów, a wskutek uderzenia na charkowski – ok. 10 tys. Ataki 25 listopada pozbawiły elektryczności ok. 40 tys. mieszkańców obwodu kijowskiego, 20 tys. odeskiego i 13 tys. czernihowskiego. We wszystkich regionach obowiązują harmonogramy czasowych wyłączeń dostaw energii elektrycznej, a w większości – również ograniczenia mocy dla odbiorców przemysłowych i przedsiębiorstw.

W nocy z 24 na 25 listopada dokonano kolejnego zmasowanego ataku na stolicę Ukrainy. Celem napadu powietrznego były obiekty energetyczne oraz budynki mieszkalne, w tym wielopiętrowe. W wyniku uderzeń zginęło sześć osób, a 12 zostało rannych. Czasowo ograniczono dostawę ciepła w różnych częściach miasta.

Ogółem według szacunków Sił Powietrznych Sił Zbrojnych Ukrainy (SZU) pomiędzy 19 a 25 listopada wojska wroga przeprowadziły ataki powietrzne z użyciem 1577 statków bezzałogowych (z których 905 stanowiły „szahedy”), 40 pocisków manewrujących Ch-101, czterech rakiet Ch-47M2 Kindżał, 15 pocisków manewrujących Kalibr, czterech rakiet balistycznych Iskander-M i siedmiu rakiet manewrujących Iskander-K. Wszystkie zasoby napadu raketowego i prawie jedną trzecią bezzałogowców wykorzystano w nocy z 19 na 20 listopada (użyto 476 dronów) i z 24 na 25 listopada (464). W sumie ukraińska obrona

powietrzna miała unieszkodliwić 1364 drony szturmowe, jeden pocisk Kindżał, pięć rakiet Iskander-K, 12 rakiet Kalibr, trzy rakiety Iskander-M oraz 34 pociski Ch-101.

Ukraińskie operacje przeciw Rosji

23 listopada ukraińskie drony uderzeniowe zaatakowały elektrownię w mieście Szatura w obwodzie moskiewskim. Ministerstwo Obrony FR poinformowało o zestrzeleniu dwóch bezzałogowców, zaś władze regionu potwierdziły uderzenia, wskutek których wybuchł pożar (obiekt w Szaturze dostarcza energię elektryczną i ciepło do miejscowości w obwodzie moskiewskim).

W nocy z 24 na 25 listopada bezzałogowe statki powietrzne SZU miały dokonać ataku na lotnisko wojskowe w Taganrogu. Zgodnie z niepotwierdzonymi doniesieniami miał zostać zniszczony jeden z samolotów (rzekomo A-60). Lotnisko to główna baza testowa Taganroskiego Lotniczego Kompleksu Naukowo-Technicznego, specjalizującego się w produkcji, modernizacji i naprawie samolotów desantowych i kompleksów lotniczych specjalnego przeznaczenia.

Zachodnie wsparcie dla Ukrainy

8 listopada **Stany Zjednoczone udzieliły zgody na możliwą sprzedaż Kijowowi pakietu wsparcia obsługi technicznej i modernizacji wyrzutni systemu obrony powietrznej Patriot za maksymalną cenę 105 mln dolarów.** Modernizacja ma obejmować dostosowanie wyrzutni M901, które mogą wystrzeliwać tylko pociski rodziny PAC-2, do wersji M903, dzięki czemu możliwe będzie korzystanie z pocisków rodziny PAC-3.

Tego samego dnia prezes koncernu **Rheinmetall** **podał, że jego spółka dostarczyła Ukrainie wszystkie cztery artyleryjskie zestawy przeciwlotnicze Skynex zadeklarowane wcześniej przez rząd RFN.** Co więcej, do końca miesiąca dostarczy pierwszy (z nieujawnionej liczby) samobieżny zestaw przeciwlotniczy Skyranger 35 zamontowany na podwoziu leoparda 1, który jest finansowany z odsetek od zamrożonych rosyjskich aktywów. Zamówienie na niego złożyło jedno z państw UE.

18 listopada podczas wizyty prezydenta Wołodymyra Zełenskiego w Madrycie premier **Pedro Sánchez poinformował, że jego kraj przekaże na wsparcie militarne dla Kijowa 615 mln euro.** Z tej kwoty 300 mln euro zostanie przeznaczone na bezpośrednie donacje uzbrojenia i sprzętu wojskowego (UiSW), 215 mln – na zakupy europejskiego UiSW w ramach programu SAFE, a 100 mln – na nabycie amerykańskiego UiSW w ramach mechanizmu tzw. priorytetowej listy potrzeb dla Ukrainy (PURL).

20 listopada minister spraw zagranicznych Radosław Sikorski ogłosił, że **Polska wyasygnuje na rzecz Ukrainy 100 mln dolarów w ramach PURL.** Tego samego dnia **Kanada poinformowała o zakończeniu ogłoszonych wcześniej dostaw transporterów opancerzonych M113** oraz zadeklarowała dostarczenie w najbliższym czasie 25 kolejnych

wraz ze 125 pociskami przeciwlotniczymi AIM-7 Sparrow.

Potencjał militarny Ukrainy

18 listopada Sztab Generalny SZU oznajmił o użyciu amerykańskich systemów raketowych ATACMS do niszczenia celów wojskowych na terytorium Rosji. W oświadczeniu nie określono lokalizacji celu ani czasu przeprowadzenia ataku. Informacja ta oznacza, że wykorzystano te rakiety po raz pierwszy od późnej wiosny. W sierpniu amerykańska prasa donosiła, że **Pentagon** od kilku miesięcy blokował użycie przez Ukraińców ATACMS-ów do ataków na terytorium FR. Wtorkowe oświadczenie Ukrainy może zatem sygnalizować zmianę polityki Departamentu Wojny USA.

22 listopada biuro prasowe Sił Operacji Specjalnych przekazało, że podczas ataku dronowego na Rosję ukraińskie siły zbrojne po raz pierwszy zestrzeliły wrogi śmigłowiec za pomocą bezzałogowca dalekiego zasięgu. Trafiony miał zostać helikopter Mi-8 w pobliżu miejscowości Kutiejnikowo w obwodzie rostowskim.

Ministerstwo Obrony Ukrainy podało w komunikacie z 24 listopada, że 100 tys. dronów FPV zostało dostarczonych armii za pośrednictwem ukraińskiej platformy DOT-Chain Defence, z czego prawie jedna trzecia to bezzałogowce sterowane kablem światłowodowym. DOT-Chain Defence to uruchomiona w czerwcu br. specjalna platforma cyfrowa, za pośrednictwem której brygady walczące na kluczowych odcinkach mogą bezpośrednio składać zlecenia na drony FPV wybranych dostawców. Podkreślono, że użycie platformy pozwoliło znacznie zredukować biurokrację, umożliwiając szybką i sprawną dostawę sprzętu na front. Zaletą programu ma być dostarczanie konkretnych modeli do jednostek, które same wybierają typ dronów FPV potrzebny do ich działań. Na platformie dowódcy formacji mają do wyboru ponad 180 modeli bezzałogowców FPV dostarczanych przez 40 firm. Według szacunków resortu średni czas dostawy dronów za pomocą usługi DOT-Chain wynosi 7 dni, a za płatności, podpisanie umowy i logistykę odpowiada Agencja Zamówień Obronnych Ministerstwa Obrony Ukrainy (MOU).

Rada Ministrów przyjęła eksperymentalną procedurę umożliwiającą tworzenie grup obrony powietrznej ukraińskich obiektów infrastruktury krytycznej. W pierwszej kolejności projekt obejmie podmioty odpowiedzialne za funkcjonowanie sektora energetycznego, łączności, transportu i wodociągów oraz zaopatrzenia w wodę. Będą one mogły kupować lub otrzymywać sprzęt obrony powietrznej zgodnie z decyzjami dowództwa wojskowego lub procedurami uzgodnionymi z MOU. W skład grup wejdą pracownicy przedsiębiorstw, którzy przeszli weryfikację Służby Bezpieczeństwa Ukrainy. Grupy będą działały na rozkaz dowództwa wojskowego, a ich szefowie otrzymają dostęp do cyfrowego systemu zarządzania obroną powietrzną.

Rośnie liczba ukraińskich żołnierzy, którzy po samowolnym opuszczeniu jednostki deklarują powrót do służby. Andrij Illenko – oficer brygady Gwardii Narodowej „Rubiż” – przypomniał 21 listopada, że Rada Najwyższa pod koniec sierpnia br. de facto wprowadziła amnestię za taki czyn, lecz każdorazowo wymaga ona pozytywnej decyzji sądu. Rozwiązaniem usprawniającym proces byłoby przyjmowanie powracających żołnierzy przez

dane jednostki wojskowe bez procedury sądowej. Nasilający się problem porzucania służby czy dezercji wynika z chaotycznych lub nielogicznych rozkazów generujących duże straty osobowe, konfliktów osobistych z dowódcami oraz z ignorowania wniosków o przeniesienie. Tylko w październiku br. jednostki wojskowe opuściło samowolnie ponad 20 tys. żołnierzy.

Potencjał militarny Rosji

19 listopada ukraiński Sztab Koordynacyjny ds. Jeńców Wojennych podał, że **od lutego 2022 do lipca 2025 r. Rosja przymusowo zmobilizowała 46 327 obywateli Ukrainy z terytoriów okupowanych**, w tym ponad 35 tys. na samym Krymie.

Ukraiński wywiad wojskowy zidentyfikował ponad 18 tys. cudzoziemców ze 128 krajów, którzy walczą lub walczyli w ramach Sił Zbrojnych FR przeciwko Ukrainie. W trakcie działań wojennych zginęło co najmniej 3388 zagranicznych najemników. Obecnie Ukraina przetrzymuje w niewoli jeńców z 37 państw, którzy walczyli w armii agresora – Rosja nie zabiega o ich wymianę, z wyjątkiem obywateli Korei Północnej.

Monitor
dostaw broni

Zobacz

